

med Honorar, saa kan jeg dog ikke i Almindelighed indrømme Nødvendigheden af den Slutning, at man skal give et fast Lønnet Embede bort for at faae et andet indført, thi det ligger i Tidens Udvikling, i alle Dannelsesanstalters naturlige Gang og i hele Landets Udvikling, at der maa blive flere og flere Hovedsag for den Dannelse, der gjør skiftet til al Livets Gjerning, saa at altsaa meget godt nye Hovedsag kunne opstaae og gjøre samme Krav som de ældre; der er derfor ingen Grund til at tage et af de ældre tilbage, herved der kommer et nyt op. Teknologien er et Sags, der i videnskabelig Henseende uidentiv er et Hovedsag, og derfor ogsaa fra Begyndelsen af er blevet stillet som et saadant. Om nu dets videnskabelige Betydning skal ligesom overflødes af andre praktiske Sags, forekommer mig egentlig at være tvivlsomt, thi der behøves altid et videnskabeligt Grundlag, naar den praktiske Udvikling skal være sund og kraftig; men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at Teknologien, idetmindste for en Tid, vilde kunne faaes saaledes foredraget, som det behøves, imod et Honorar, navnlig naar der indstiller sig en yngre Mand, indtil denne, efterat have aflagt Beviis paa sin Dygtighed, maatte blive værdig til ogsaa at faae fast Ansættelse, og derfor vilde det vistnok ikke være umuligt at gaae ind paa en Udsigt til, at Læreren i Teknologien muligens ved Balance vilde kunne lønnes med Honorar. Dernæst maa jeg beklage, at Udvælget har bestemt sig til at inhævere Nægtelsen af de 600 Rd. til forskjellige Foredrag, der hidtil have været holdte ved den polytekniske Lærestanstalt. Kun et af disse Foredrag, nemlig det over Jordbunds lære, angaaer de egentlige Polyteknikere, og naar man har sagt, at disse kunne høre det foredraget ved Landbohøjskolen, saa maa det rigtignok bemærkes, at det er meget forskjellige Synsmaader, der maae ligge til Grund for Foredrag over dette Sags paa det ene og paa det andet Sted, thi medens man ved Landbohøjskolen maa foredrage Jordbunds læren saaledes, at den væsentligst gaaer ud paa at gjøre Vedkommende flikke til at bringe det størst mulige Produkt ud af Jorden, maa den Jordbunds lære, der foredrages for Polyteknikere, for en stor Deel gaae ud paa ganske

andre Ting, paa Jordens indre Kultur, dens Lyngde, Betingelserne for at flytte Jord og meget Andet, der vedkommer Civilingeniører og Polyteknikere. De tre andre Sags, hvori der foreslaaes at skulle holdes Foredrag, den kvalitativt uorganiske Analyse, Nivellerings og Ventilerings, ere alle saadanne, der i den senere Tid have viist sig mere og mere vigtige med Hensyn til den polytekniske Lærestanstalts nuværende Virksomhedsretning. De ere nemlig ikke beregnede paa de egentlige Polyteknikere, som man først havde tænkt sig, at Anstalten var beregnet paa, men paa Arkitekter, som nu i stor Mængde søge deres Dannelse ved den. Denne Anstalt har paa mange Maader kommet Arkitekternes Uddannelse imøde ved at modificere og udvide sine Forelæsnings i de Sags, som vare gavnlige for dem, ved at udvide Dvellerne og antage til Deeltagelse i dem de, som kunde passe for dem. Den har ogsaa stræbt at imødekomme deres Krav paa fuldstændig Dannelse, netop ved Forelæsnings i disse Sags, og Anstaltens Forstandere ansee det for umuligt at præstere den tilhørende Dannelse for Arkitekterne, naar disse Forelæsnings sags ikke kunne beholde. Jeg maa derfor paa det Indstændigste gjentage min Anmodning om, at Honoraret til disse Forelæsnings ogsaa maa beholde sin Plads paa denne Lønningslov.

Ischering: Jeg skal ikke affordere læsere om Prisen med den ærede Underviisningsminister, kun skal jeg bemærke, at dersom han kunde gjøre det Forsøg paa eengang at lade samtlige Lønninger ophøre at være faste, saa vilde han faae at see, at han Dagen efter ikke vilde savne en eneste Mand til at udføre akkurat det Samme, som udføres den Dag idag. (Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Ja, for Dieblisset!) Og heller ikke senere. Den ærede Minister kan være fuldstændig rolig i den Henseende; det har altid viist sig, at der var flere, som ønskede at faae Poster, og som have været erklærede for at være udmærket duelige, end der var Pladser at faae, saa der er slet ingen Fare paafærde i saa Henseende. Antallet af vore Læresags er efterhaanden blevet overordentlig stort i hele Landet, og blive vi ved at gaae frem paa denne